

Štev. 8

Leto 12

Izhaja enkrat na mesec.

Naročnina četrtno 12 dinarjev

Uredništvo in upravnništvo:

Ljubljana, Miklošičeva c. (palača Del. zbornice), kamor naj se tudi pošiljajo rokopisi.

NEODVISNO GLASILO ŽELEZNIČARJEV, UPOKOJENCEV IN TRANSPORTNEGA OSOJBA

Pripravljajte novi proračun

Po navodilih finančnega ministra morajo posamezne direkcije predložiti vse potrebne podatke za sestavo proračuna tako pravočasno, da bo zamogel sleherni resorni minister tekom septembra izdelati predlog proračuna za svoje ministrstvo. Leto za letom smo ob taki priliki povdarili najvažnejše zahteve železničarjev in apelirali na Direkcije, da pri sestavi svojih predlogov vse te zahteve upoštevajo, ker le tako bo dana železniškemu ministrstvu možnost, da vse te zahteve o pravilni obliki predloži finančnemu ministru, da jih upošteva pri sestavi državnega proračuna.

Meseca julija je železniška uprava zaključila svoj obračun in ta obračun izkazuje v primeri s proračunskimi dohodki, kakor so bili predvideni, presežek v znesku 144 milijonov dinarjev. Ta številka predstavlja največji finančni uspeh naših železnic tekom zadnjih let, saj je znašal leta 1934-35 presežek le 41 in leta 1935-36 pa le 95 milijonov dinarjev.

Pa poglejmo še predlog izdatkov v budžetnem letu 1936-37. V proračunu je bilo predvideno za upravo državnih železnic izdatkov skupno za 1876 milijonov dinarjev. Glasom pregleda državnih izdatkov pa je bilo izdano le 1747 milijonov ter je bilo tedaj izdano 130 milijonov manj, kakor pa je bilo predvidenega v budžetu.

Na eni strani torej zaznamuje železniška uprava za 144 milijonov večje dohodke, istočasno pa zaznamuje 130 milijonov prihranka na izdatkih. Vse te številke jasno govore, da so se gospodarske razmere tudi pri železniški upravi v splošnem zelo zboljšale. Obžalovanja vredno je le dejstvo, da so k temu zboljšanju, k tem 144 milijonom presežka in 130 milijonom prihranka morali v veliki meri prispevati bedni železničarji, ki žive pri nas v naravnost neznosnih razmerah. Kje je osemurnik za eksekutivno osebje, kje so dopusti, ki so garantirani z zakonom, kje so primerne odškodnine za odgovorno in naporno eksekutivno službo itd., itd.? Ali naj omenimo neznosno stanje železniških delavcev, zlasti progovnih, katerih zaslužek zadostuje komaj za 10 dni za preživljanje družine? Ali naj naštevamo nerešena vprašanja kronskih rentnikov in staroupokojencev, ki že od leta 1923 dalje zamažajo na prevedbo in izrednačenju? Ali naj podčrtavamo velik porast draginje in istočasno znižanje prejemkov vsega osebja, ki kljub izjavam najbolj odločujočih činiteljev do danes še ni popravljeno?

Odveč bi bilo naštevati vse krivice in udarce, ki so jih morali železničarji v preteklem budžetnem letu prenesti, preveč bi bilo omenjati tudi razočaranja, ki so jih doživeli z ozirom na vedno ponavljane obljube o zboljšanju položaja, ko je bil objavljen novi proračun. Vse te preizkušnje in razočaranja so za nami, nobena medena beseda in obljuba jih ne more spraviti iz sveta, ker so jih železničarji pretežno občutili na lastni koži. Dolžnost odločujočih je, da z dosedanjim prakso obljub prenehajo in da v bodočnosti pravočasno poskrbe za dejanja, ki naj položaj prizadetega osebja res zboljšajo.

Pri raznih intervencijah so zastopniki železničarjev sicer ugotovili, da so bile podrejene edinice glede štednje večkrat bolj papeške kot papež sam in da

so mesto večjih kreditov in povečanja staleža osebja celo predlagale znižanje dotedanjih kreditov. Ne vemo, ali je šlo dotičnim gospodom za izredna napredovanja, boljša mesta ali kaj, da so s takimi predlogi škodovali vsemu podrejenemu osebju, pa tudi sebi, ker so bili tekom celega leta v vedni zadregi, kako shajati z osebjem, kje dobiti nadomestnike za dopust in za bolne uslužbenke in kako vzdržati promet v izvozni sezoni?! Upajmo, da se kaj sličnega v bodoče ne bo več pripetilo, marveč da bodo vsi zahtevali take kredite, da bode omogočeno redno izvrševanje službe, pa tudi skromna eksistenca uslužbencev.

Vendar izgovori nadrejenih na slabe predloge podrejenih ne drže. Na direktorjih je vendar cvet uradništva, ki mora dobro poznati potrebe podrejenih edinic in je dolžnost posameznih oddelkov, da pri sestavi proračuna zahtevajo zadostno število osebja, upoštevajoč pri tem potrebne upokojitve med letom, dopuste, bolezn, napredovanja in sploh vse, kar sami sebi privoščijo in kar osebju po zakonu in predpisih pripada.

Ni pa zadosti, da Direkcija stavi samo predloge za aktivno osebje, marveč je dolžnost slehernega direktorja, da v spremnem pismu, kakor tudi v osebni intervenciji, ko predloži ministru načrt, podčrta vsa še nerešena vprašanja, ki pa se morejo reševati le v Beogradu. Sleherni direktor mora podčrtati zahtevo po trajni zaposlitvi vseh delavcev in po točnem izvajanju delavskega pravilnika glede imenovanja delavcev za stalne. Istočasno pa mora podčrtati, da so v pravilniku predvideni prejemki nezadostni ter jih je treba izdatno povečati. Enako mora podčrtati, da vsi železničarji aktivni in upokojeni zahtevajo, da se nujno reši vprašanje

prevedbe kronskih rent v dinarske, izrednačenje kronskih rent in pokojnin staroupokojencev odgovarjajoče sedanjemu zakonu,

anuliranja zadnje redukcije draginskih doklad ter primerne zvišanja doklad odgovarjajoče draginji,

novega zakona, ki naj zagotovi stalnost in avtomatično napredovanje ter novega delavskega pravilnika.

Železničarjem!

Začetkom 1. 1935 se je konstituiral pripravljalni odbor za ustanovitev svobodne železničarske organizacije pod nazivom »Savez železničarjev Jugoslavije«. Izdelal je načrt pravil ter jih v smislu zakona predložil g. železniškemu ministru v odobritev.

Železniško ministrstvo je dne 19. marca 1935 pod GD br. 37644 in 8. maja 1935 pod GD br. 51249 zahtevalo gotove spremembe pravil ter so predlagatelji vsem tem zahtevam ugodili in vrnili popravljena pravila Ministrstvu v odobritev.

Tudi Kr. banska uprava dravske banovine je dala glede odobritve pravil povoljno mišljenje in je sedaj tudi notranje Ministrstvo izjavilo, da ne nasprotuje odobritvi pravil. Notranje ministrstvo je poslalo pravila začetkom julija železniškemu ministru nazaj

Naše težnje in prihodnji proračun

»Naš glas«, list za državne nameščence in upokojene je v svoji zadnji številki pod gornjim naslovom objavil članek z ozirom na prihodnji proračun. Ker je aktuelen za vse nastavlence, ga objavljamo:

Zopet se je približal čas, ko se bodo delale priprave in stavljali predlogi za državni proračun za l. 1938-39. Pri tem se bo tudi videlo, kako bo uradništvo odrezalo v bodočem proračunskem letu.

Ako premostimo svoje težnje, vidimo, da so dvojnega izvora: zahteve stanovsko-socialnega in zahteve gmojnega značaja. K prvim prištevamo vse, kar služi ugledu in časti (avtoriteti) uradniškega stanu. Tega je seveda mnogo, omenimo pa naj le popolno depolitizacijo in stabilizacijo uradniškega kadra.

Glede depolitizacije smo slišali pred nekako dvema leti izjavo prvega državnega funkcionarja. Vsestransko razgibano življenje in politični vrvež pa sta onemogočila popolno izvedbo te zamisli. Seveda: dokler se bo strankarsko življenje razvijalo pri nas ob sodelovanju in soudeleževanju javnih nameščenecv; dokler ostaneta državna uprava in vodstvo vladajoče politične stranke, vsaj v vrhovih, v istih rokah, tako dolgo popolna depolitizacija uradništva žal sploh ni mogoča.

V zvezi s tem problemom je tudi uradniška stalnost. V upravni službi zahtevajo mnogokrat interesi službe razmeščenja in premeščenja, ki sicer režejo globoko v meso prizadetih uradniških družin. Toda potrebno mero premestitev in upokojitve smo po službenih vidikih v naši državi izmaličili s sledečo dvojno prakso:

Ob menjavi režimov se menja tudi uradniška garnitura in to tudi na položajih, kjer izvrševalci državne službe niso in ne smejo biti eksponenti političnih strank. Uradnik mora služiti le celoti, državi in ljudstvu, in to po zakonu in vesti, pa naj bo na vladni Peter ali Pavel. Le potem bo imel ves narod vedno zaupanje v državne organe in v zakone, ki jih le-ti izvajajo. Če je naš uradnik dober in vreden ter vrši svojo dolžnost nepristransko, potem je vsa igra, ki jo okuša na svojih plečih v jugoslovanski razvojni zgodovini, nepotrebna (da ne govorimo o škodljivosti za pravni red in za avtoriteto države).

Če je pa naš uradnik slab in podvržen vplivom, potem morajo odgovorni činitelji skrbeti, da se vzgoji dober in zanesljiv uradniški kader. Neumestna premeščenja in upokojevanja pa niso metode, ki vodijo k temu cilju.

Drugo napako tvorijo zapostavljanja pri imenovanjih in napredovanjih. Predstavljamo si enako kvalificirane uradnike. Pa vami eden napreduje, drugi pa ne, dasi ima dostikrat še več sposobnosti in več službenih let kakor prvi. Da rodi taka praksa zlo in zagrenjenost, je jasno, saj je večkrat preteriranih cela vrsta oseb.

Pa bi se dalo še veliko pisati o tem, kako se dajo dvigniti uradniška zvestost, ponos in dobra volja, pa preidimo k gmojnemu izboljšanju položaja uradniškega stanu. Ta potreba je znana, zato in medias!

Resnica je vedno samo ena, logika tudi. Kaj nam pomagajo vse obljube, da se nam bodo izboljšali prejemki, kaj vsa priznanja, da je tako izboljšanje po tolikih redukcijah in spričo stalno rastočih tržnih cen potrebno. — Ta »evangelion« postajamo že par let, a — izvršitve ni.

Pot, da more nastopiti vsaj s prihodnjim proračunskim letom izboljšanje naših prejemkov, je samo takojšen načelen sklep ministrskega sveta, nakar naj resorna ministrstva izdajo svojim organom vsa potrebna navodila. Ti bodo izračunali točen finančni učinek in ga vnesli v svoj proračunski elaborat za leto 1938-39, ki ga je itak predložiti do 15. avgusta resornim ministrstvom. Na osnovi njih predlogov izdelaj finančni minister skupni osnutek drž. proračuna, ki je o njem nujno obravnavati na seji ministrskega sveta.

To bi bilo realno, to stvarno, vse drugo so — besede, ki jih je bilo že vse preveč. Opozorjamo na to pravočasno, da se ne bo v oktobru ali novembru ob intervencijah prišlo z izgovorom: Se ne da nič več napraviti, ker je proračun že sestavljen in po vladi načelno sprejet.

In še to-le! Uradništvo ne bo nehalo zahtevati, da se uredi avtomatično napredovanje. Ker bo pa treba še mnogo borbe za to, realizirajmo vsaj naslednji zahtevi, da ne ostanemo še dalje skoro »unicum« med evropskimi državami:

1. Eliminira naj se iz uradniškega zakona odredba, da mora uradnik čakati ob napredovanju celih 13 mesecev na povišane prejemke. Naravnost smešno je pa to čakanje glede tistih triletnih poviškov, saj gre dostikrat samo za nekaj kovačev.

2. Kadar je službeno mesto izpraznjeno in kredit odprt, naj vendar uradnik, ki izpolnjuje pogoje, napreduje takoj, ko je dana proračunska možnost za to. Danes se namreč čaka z imenovanjem mesece in mesece, samo, da država nekaj »zaradi«, t. j. prihrani. Za varčevanje je pač dovolj drugih, bolj rentabilnih prilik na razpolago. Seveda je pa treba tudi za zadostitev tema dvema zahtevama ustvariti proračunsko možnost v bodočem drž. proračunu, in to že zdaj, ko je za to še čas.

Ali si že član „Cankarjeve družbe“?

Člani dobe koledar in 3 knjižge letno. Piši takoj: »Cankarjeva družba«, Ljubljana, poštni predal 90

Pripravljalni odbor

»Saveza železničarjev Jugoslavije«

N. Nathans

Pretekli teden smo prejeli presrečno vest o nenadni smrti našega prijatelja s. Nathansa. Postal je žrtev izpolnjevanja svojih dolžnosti. Z zrakoplovom se je napotil na sklicano sejo v Paris, na kateri bi se moralo reševati vprašanje o preskrbi in nastanitvi španskih otrok, ki so vsled vojnih grozot morali zapustiti

svojo domovino. Umrl je sredi dela v službi trpečega človeštva.

Tudi nam železničarjem v Jugoslaviji je poznan s. Nathans, saj je bil z nami skupaj na zadnjem kongresu razredne železničarske organizacije »Ujedinjenega saveza železničarjev Jugoslavije«. Po razpustu organizacije je porabil vsako priliko, da je interveniral, da se da železničarjem v Jugoslaviji popolno svobodo združevanja, porabil je seje mednarodnega urada dela in je tam ponovno opozarjal na krivice, ki se gode nižjim železniškim uslužbencem in delavcem.

Težko bo nadomestljiv v tajništvu železničarske internacionale, kjer je neumorno deloval skozi 15 let. Izšel je iz vrst železničarjev, postal tajnik nizozemske železničarske organizacije in pred 15. leti je bil poklican v Internacionalo.

ITF in mi vsi smo izgubili svojega najboljšega prijatelja in sodelavca, ki se ni bal ne truda, napora, ne žrtev, samo da doprinese k boljšemu položaju železničarjev in transportnih delavcev. Boril se je za osvoboditev proletarijata, boril se je proti fašizmu, bil je velik prijatelj mladine, na katere pravilno vzgojo je vedno opozarjal in v trenutku, ko bi s svojimi nasveti in sodelovanjem zopet pomagal nesrečni španski mladini, je padel.

Naj ostane svetel njegov spomin v srcih vseh jugoslovanskih železničarjev!

Iz vrst upokojujencev

Prevedba kronskih rentnikov in staroupokojujencev. Politični dnevniki so tekom zadnjih mesecev že parkrat objavili za prizadete kronske rentnike in staroupokojujence razveseljivo vest, da bo uredba o prevedbi kronskih rentnikov in izenačenju staroupokojujencev v kratkem izdelana, ker je že zbrano vse potrebno gradivo in so baje tudi finančna sredstva na razpolago. Žal je doslej ostalo le pri obljubah in pri vestih raznih listov, drugače pa se zadeva še ni premaknila iz mrtve točke, ako izvajamo dejstvo, da je dejansko na razpolago malenkosten kredit za prevedbo kronskih rent.

Generalna direkcija ima že nad eno leto na razpolago točne podatke o vseh prizadetih kronskih rentnikih in ker je po izjavi železniškega ministra v letošnjem budžetu tudi zagotovljen kredit za prevedbo teh rent, bi bila dolžnost vodilnih funkcionarjev v Generalni direkciji — neoziraje se na vroče letne čase in dobo dopustov — da predloži čimprej besedilo tozadevne uredbe železniškemu ministru v odobritev.

Pri tej priliki moramo poudariti zahtevo vseh prizadetih kronskih

rentnikov, da se ima prevedba kronskih rent na dinarsko veljavo izvršiti z istim dnem, kot se je izvršila prevedba kronskih pokojnin, to je naknadno s 1. oktobrom 1927. Vsem še živečim kronskim rentnikom ter rodbinam med tem časom umrlih kronskih rentnikov se ima diferenca za preteklih 10 let nazaj izplačati.

S prevedbo kronskih rent v dinarske pa vprašanje pravične rešitve kronskih rentnikov in staroupokojujencev še dolgo ne bo rešeno. Vse ostale nasledstvene države so že pred leti izvedle izenačenje takozvanih staroupokojujencev z upokojujenci po novih zakonih, le naša železniška uprava dela čudno izjemo, kakor da bi na tem vprašanju naša država sploh ne bi bila interesirana. Vemo, da je za rešitev tega vprašanja treba večja denarna sredstva, vendar ako se je našel v našem budžetu kredit za razna ne ravno potrebna in nujna dela, funde in doklade, se mora najti kredit tudi za rešitev staroupokojujencev, ki so v osvobodjeni državi že dolgo vrsto let potrpežljivo čakali na boljšo bodočnost, dočakali pa so le pomanjkanje in bedo.

Novo mesto

Po enoletnem molku se tudi mi oglasamo in zbudimo iz panja, ker so sedanje razmere tako težke, da jih ne moremo več vzdržati. Molč je najbrže dokazoval, da je pri nas vlakospremniki vse v najlepšem redu, vendar je ravno nasprotno. Večkrat smo brali, kako se delavci bore za pripadajoči jim dopust in ostale pravice, vendar tedaj nas to ni bolelo, ker nismo bili direktno prizadeti. Sedaj pa na lastni koži občutimo, kaj se pravi, ako zgubiš vse pravice, ki ostanejo le na papirju, dejansko pa veljajo le dolžnosti in zopet dolžnosti. Pred letom dni je izšla okrožnica, da se do nadaljnjega ukinjajo odmore za vlakospremno osebje. Vsakdo je računal, da velja ta okrožnica le za čas izrednega prometa, vendar pri nas velja še danes. Ne vemo, kaj smo zagrešili, da se nam kljub povečani naporu službi odvzema pravica, ki nam pripada po zakonu?!

Vprašamo, zakaj se ne izvaja okrožnica Gen. dir. br. 56386 od 2. marca, s katero se nam je zagotovilo pri naporu službi največ 30% službe? Ko smo služili pri vojakih se je onega, ki je večkrat kaj zagrešil, kaznovalo s tem, da za Božič ali Veliko noč ni dobil dopusta. Pri nas izgleda, da smo sami veliki grešniki, da smo premalo pridni

in vestni, ker vršimo 40 do 50% službe brez vsakih prostih dni in ker moramo še tisti dopoldan, ko smo na papirju prosti, v šolo, ako nočemo riskirati nadaljnje kazni. Popoldne po šoli pa zopet z nabiralnikom v službo in tako mine teden za tednom, mesec za mesecem, kmalu bo leto okoli, a o naših dopustih in rednem delovnem času ni duha, ne sluha.

Da pa smo vlakospremniki, zlasti zavirači še bolj osrečeni, moramo nadomestovati dopuste in bolezni postajnega osebja, nadomestovati kretnika v Kandiji in na dan rezerve, ko bi kak zavirač lahko prišel do prostega dneva, morajo zavirači pomagati pri premiku ker pri sedanjem prometu ne zadostuje skupina 1+2.

Ne vemo, ali so odločujočim gospodom pri Direkciji te razmere poznane. Računamo, da niso, ker si ne moremo misliti, da bi dopuščali take kršitve obstoječih predpisov in naredb, kot se vrše v Novem mestu. Naslavljamo te vrstice javno na Direkcijo, da posveti v bodoče razmeram v Novem mestu večjo pažnjo in odredi potrebno število osebja za nadomestovanje in dopuste in za uvedbo res 30% službe pri vlakospremnemu osebju.

Izid volitev delegatov ljubljanskega podpornega društva

V zadnji številki smo objavili, da so se pri volitvah delegatov na 19. volišču v Mariboru izvršile razne nepravilnosti, radi katerih je bila proti volitvam vložena pritožba. Društveni odbor je pritožbi ugodil ter razveljavil sklep lokalnega volilnega odbora in priznal delegate listi združenih organizacij.

Po dosedanjih obvestilih je dobila lista akcijskega odbora (združenih organizacij) od 118 mandatov 65, torej absolutno večino. Lista združenih organizacij je zmagala v: Brezovici, Ljubljani, Novem mestu, Trbovljah, Zidanem mostu, Celju, Počjanah, Pragerskem, Cakovcu, Vuzenici, Zagrebu ter Mariboru — volišča za upokojujence, kurilnico, delavnico, koroški in glavni kolodvor. Na nekaterih voliščih je bila sicer postavljena kompromisna lista brez protiliste, vendar odpade na delegate iz vrst združenih organizacij 65 delegatov.

Delegati, ki so bili izvoljeni, pa naj se zavedajo, da jih prava njih naloga in delo še čaka. Upajmo, da bo sedaj konec nepotrebnega boja za prevlado v podpornem društvu, ki je društvu povzročila ogromno škodo. Železničarji naj se zavedajo, da so podporna društva ustanovljena za to, da jim pri-skočijo na pomoč, ko jih zadene težek

udarec in da je pomoči enako potreben sleherni železničar neoziraje se na njegovo organizacijsko pripadnost. Vsled tega je treba poudariti vse, da se s prepiri in boji v podpornih društvih preneha ter zopet pridobi zaupanje železničarjev v podporna društva.

Na naslov na listi združenih organizacij izvoljenih delegatov sledeč poziv:

Vaša dolžnost je, da se sestanete in izdelate načrte za premembo pravil in pravilnikov v tem pravcu, da:

1. zasigurate tajne in proporcije volitve in to ne samo delegatov, marveč tudi članov upravnega odbora in nadzorstva,

2. zagaranirate obstoj društva na podpornem sistemu s tem, da bo visina podpore odgovarjala dohodkom društva in da bo podpora zasigurana slehernemu članu,

3. se znižajo upravni izdatki društva.

Z uvedbo tajnih in proporcij volitev tako delegatov, kakor članov odborov bo omogočena aktivna udeležba ne samo pri volitvah, marveč tudi pri upravljanju društva sleherni skupini železničarjev, kar bo ojačalo zaupanje članov v društvo, ki ne bo več v rokah ene same skupine, marveč bo res last vsega članstva.

Mednarodni pregled

Mezdno gibanje ameriških železničarjev. Kot smo že poročali, so se začela 3. junija pogajanja med ameriškim železniškim društvom in organizacijami v zadevi nove ureditve plač. Pogajanja se vrše v dveh skupinah in sicer se pogaja ločeno 14 organizacij, ki zastopajo neeksekutivno osebje in 5 organizacij voznega osebja. Obe skupini zahtevata zvišanje sedanjih plač za 20%, neeksekutivno osebje pa zahteva tudi zagaraniranje minimalnega mesečnega zaslužka neoziraje se na dneve zaposlitve. Železniške družbe so bile sprva zelo nepopravičljive, na kar so organizacije izvedle glasovanje o izvedbi eventualne stavke ter je bil predlog za stavko v slučaju neugodnega poteka pogajanj sprejet z nad 80% odanih glasov. Po tem glasovanju so organizacije soglasno sprejele posebno resolucijo, v kateri so ugotovili zboljšanje gospodarskega stanja železniških družb. Stalež osebja je za 150.000 oseb nižji, kakor bi odgovarjal dejanski potrebi z ozirom na povečan promet. Vsled tega se je zvišal čist dohodek železniških družb od 170 milijonov na 300 milijonov v teku enega leta. Izdatki za plače osebja pa so istočasno padli od 59,6% na 45,6%. Pri ponovnih pogajanjih so družbe pristale na malenkostno zvišanje za 2%. Ker na to povišanje organizacije niso pristale, je prevzel posredovalno vlogo takozvani posredovalni odbor, ki je zaslial obe stranki ter bo skušal doseči kompromis. Če na strani podjetij ne bo uvidevnosti,

grozi ena največjih stavk, kar smo jih doživeli zadnja leta.

Francoski železničarji zahtevajo reorganizacijo železnic. Dne 20. julija je zasedala eksekutiva francoskih železničarskih organizacij in je razpravljala o reorganizaciji železnic ter soglasno sklenila, da je potreba železnice temeljito reorganizirati. — Sedanje družbe in upravljanje vseh železnic se opira na razne konvencije iz leta 1921 ter je morala država v tem času doplačati družbam več milijard za kritje upravnih stroškov. Eksekutiva je mnenja, da je nujno potrebno podzavljenje vseh železnic, ker pa je to sedaj neizvedljivo, je postavila sledeče zahteve:

Takojšnje razveljavljenje konvencije iz leta 1921 glede obveznih državnih podpor za kritje deficitov,

Ustanovitev nove »nacionalne železniške družbe«, v katero naj se združijo vse obstoječe železnice, razpuste njih upravni sveti in v upravni svet nove družbe izvoli večino iz vrst zastopnikov države, manjšino pa iz vrst dosedanjih lastnikov in osebja.

Avstralski železničarji v mezdnem gibanju. Železničarske organizacije so postavile sledeče zahteve:

1. Uvedbo 40-urnega delovnega tedna,
2. Zvišanje osnovnih plač za 25%,
3. Izplačevanje neokrnjenih prejemkov za primer bolezni.

Obisk v dunajskem železničarskem domu

V enem najlepših okrajev dunajske občine se nahajajo veliki in krasno urejeni prostori dunajskih železničarjev. Pred par leti je bilo tu vse živo. Tragični februarski dogodki pa so vse temeljito spremenili. Zadostuje stopiti sedaj v železničarski dom in takoj se lahko ugotovi, kako je železničarska uprava izvedla svojo obljubo od 13. II. 1934, ko je dejala, da se bo potrudila z vsemi sredstvi zmanjšati železničarjem skrb za vsakdanje življenje. Tri leta so pretekla od tedaj in ta tri leta so prinesla železničarjem toliko poslabšanja, da je tudi tujcu popolnoma razumljivo, zakaj tako malo železničarjev danes zahaja v ta dom.

V razgovoru z železničarji se lahko ugotovi, da so bili prejemki reducirani za 20,9%, na drugi strani da so bile vpeljane nove socialne dajatve, ki dosegajo 12% in je tako železničar utrpel tekom treh let skoraj 33 procentno redukcijo. — Eno tretjino prejemkov je zgubil železničar, budžet državne železnice se je razbremenil za 900 milijonov dinarjev in povprečna plača avstrijskega železničarja znaša danes komaj nekaj nad 200 šilingov.

Ob enem z redukcijami prejemkov pa se je storitev povišala do skrajne možne meje tako, da celo glasila uradne organizacije ugotavljajo: Železničarji ne morejo več doprinesati novih žrtev, preobremenjeni so v vseh službah in nujno potreb-

ne so olajšave, ako se noče popolnoma uničiti njih zdravje.

Osemurnik je večinoma odpravljen in niso redki turnusi 18/24. — Prosti dnevi so še vedno, vendar le na papirju. Nekdaj lepo opravljeni železničarji danes javno kažejo, da so zgubili večino ugodnosti iz naslova — službene obleke, za katero morajo prispevati 42,8% nabavnih stroškov. Znano je, da so do februarskih dogodkov železničarji pripadali svobodni železničarski organizaciji, ki je štela 85% vsega osebja. Danes so stoprocentno včlanjeni v uradni organizaciji. Velja pravilo, kdor ni član uradne organizacije, tudi ne more biti v državni službi. Kljub temu pa se vedno vidneje kaže vpliv razredne organizacije, ki je sicer ilegalna. Vedno glasneje se postavlja zahteva po prosti volitvi obratnih zaupnikov, avtomatičnem napredovanju, enakopravnosti vseh železničarjev neoziraje se na politično pripadnost. Vedno glasneje se povdarja potreba po borbi za boljšo bodočnost in ne pomagajo več grožnje, premestitve, tudi ne odpusti. — Avstrijski železničar se vedno bolj zaveda, kaj je zgubil ob februarskih dogodkih, se vedno tesneje zbira okoli ilegalne železničarske organizacije in dela na to, da bo na železničarskem domu na Dunaju zopet svobodno vihrala zastava svobodne razredne organizacije, ker ve, da bo tedaj konec redukcij in izkoriščanja ter začetek nove boljše dobe.

—)(—

Za slobodu koalicije

Sloboda udruživanja, sloboda rada i sloboda razvijanja klasnih radničkih sindikalnih organizacija, to su zahtjevi koje radnička klasa treba da stalno ističe i da se bori za njihovo ostvarenje. Ta prava, koja su inače zakonom zajamčena svim građanima naše države, trebala bi da radnicima omoguće stvaranje sindikalnog pokreta i poduzimanje raznih tarifnih akcija za zaštitu ekonomskih interesa radničke klase.

Slobodne radničke sindikalne organizacije, koje imaju zadatak da svojom intervencijom uređuju radne odnose između poslodavaca i radnika, nisu samo organi radničke klase. One su ujedno važan faktor u razvoju privrednih odnosa i socijalnog života i kao takve moraju da budu slobodne u svom djelovanju.

U kulturnim i demokratskim državama, radničke sindikalne organizacije ne samo da uživaju punu slobodu djelovanja, nego se smatraju kao potrebne za reguliranje odnosa između poslodavaca i radnika, a time ujedno i za sredjenje prilika u privredi i omogućavanje njenog normalnog funkcionisanja.

Radničke klasne sindikalne organizacije u našoj zemlji ne razvijaju svoj rad u takvim normalnim prilikama. U svome radu one nailaze na mnoge zaprieke koje im rad onemogućavaju. Te zaprieke su djelomično prirodne, jer dolaze sa strane zainteresiranih krugova — poslodavaca, ali u velikom svom dijelu te su zaprieke i posljedica nesredjenog političkog stanja i držanja nadležnih vlasti prema radničkim sindikalnim organizacijama. Baš o tim pojavama trebamo danas povesti ozbiljno računa, jer se u njima opaža tendenca da se radnicima ograniči pravo na udruživanje, a radničkim organizacijama oteža ili onemogućuje vršenje rada i organizaciono-tarifnih akcija.

Prilikom nekih radničkih pokreta, koji su vođeni u posljednje vrijeme, ta je tendenca bila očita. Radničkim organizacijama se je onemogućavalo da poduzmu bilo kakovu akciju za obranu radničkih interesa, dok je istodobno raznim nazovi-radničkim organizacijama dana puna sloboda i pravo da pregovaraju se poslodavcima i da, na taj način utanače kolektivne ugovore, nametnu svim radnicima.

Takovi postupci znače veliku opasnost za cijelu radničku klasu i za radnički klasni sindikalni pokret. Oni ugrožavaju slobode bez kojih je pravi radnički sindikalni pokret nemoguć, a to je sloboda udruživanja i sloboda organizovanja za zaštitu svojih interesa. U takovom položaju trebaju sve radničke sindikalne organizacije da okupe svoje snage i da poduzmu energičnu akciju protiv napada na slobodu koalicije i na radnički sindikalni pokret. Slobodan radnički sindikalni pokret treba da se bori protiv svakog glajhšaltovanja, a isto tako ne može priznati ničiji monopol na vođenje sindikalne politike i tarifnih akcija.

Značajno je da se svi ti pokušaji vrše baš u doba kada se u našoj političkoj javnosti na sva usta govori o demokratizaciji našeg javnog života. Sve se to događa u vrijeme kada u našem javnom životu postoje razna shvaćanja o demokraciji. Dok jedan uživa tu demokraciju u punoj mjeri, drugi ju dobiva na obroke, a treći smije da ju samo želi.

Takovu demokraciju ne želi nitko, pa ni sami demokrati, a najmanje radnici. Kada se građani ove zemlje dijele u dvije kategorije, onda to nije demokracija. Radnici nesmiju i neće da budu građani drugog reda. Oni su uvijek protiv monopola na politički život i na slobodu koalicije.

I zato posljednji događaji u tom pravcu moraju da nas zabrinu. Oni treba da nam budu dokaz da je potrebno da radnički sindikati istaknu svoje osnovne zahtjeve, a ti jesu:

Sloboda udruživanja radnika u sindikalne organizacije!

Sloboda rada radničkih sindikalnih organizacija!

Sloboda vođenja tarifnih pokreta za zaštitu radničkih interesa!

»Grafčki radnik« br. 21.

Ali si že pridobil novega naročnika za „Ujedinjeni Železničar“?

Iz bolesničkog fonda

Gradnja bolnice u Zagrebu

Saznajemo, da je glavni upravni odbor konačno odobrio zaključak o kupu i isplati zemljišta za gradnju bolnice u Zagrebu. Predhodno trebalo je da prodje godina i pol vremena. Zavlačilo se i zavlačilo ma da se znalo, da je potreba za vlastitom bolnicom velika i da je njeno podizanje jedan od primarnih zadataka fonda i potreba njegovih članova.

Glavni upravni odbor ostao je ali sebi dosljedan i nakon odobrenja toga zaključaka. Kao što je puževom brzinom odobrio zaključak o kupu zemljišta, istom brzinom on misli da pristupi gradnji same bolnice. Predvidio je rok 10 godina, u kojem se obvezao sagraditi zgradu za bolnicu. Dakle, ne odmah, najhitnije, jer je potreba akutna, nego kroz 10 godina.

Kome je poznata aktualnost gradnje bolnice u Zagrebu, tome se mračni pred očima kad gleda, šta se kod toga stvarno radi. Stotine teško bolesnih članova i njihovih obiteljskih pripadnika izvrgnuti su propadanju i smrti, jer ne mogu doći do indicirane im bolničke njege. Stotine njih — težih i lakših bolesnika — koji obijaju pragove zagrebačkih bolnica i traži ležaj, stereotipno se odbijaju: »nema mjesta.« Doći u bolnicu i koristiti se njenim liječenjem za veliki broj naših bolesnika nemoguće je. — Bolnički kreveti su prenatrpani, stalno — već godinama — njihov broj je preneznatan prema broju bolesnika, koji nadiru sa sviju strana. Potrebno je mnogo preporučivanja i proterivanja pa da se dobije ležaj makar i na podu. I u takvim — za bolesne članove i njihove obiteljske pripadnike

— nepovoljnim i teškim prilikama glavnom upravnom odboru se ne žuri. — Mjesto da gradnju bolnice u Zagrebu požuri obvezujući se na čim kraći rok, on gradnju odlaže na 8—9 godina. On to čini bez obzira na to, da li će tada — za 8—9 godina — prilike biti iste; ne će li sprost, s kojom se glavni upravni odbor rukovodi, nekome drugome — tko imade više socijalnog duha — dati povoda, da izgradi bolnice i time smanji značaj naše vlastite bolnice!? Dok izgradnja vlastite bolnice danas predstavlja ne samo općenito koristan nego i rentabilan pothvat, za 10 godina može sve to da bude obratno. — Misle li na to gospoda iz glavnog odbora?

Čim skorija potreba gradnje naše bolnice u Zagrebu neosporna je! Svako zavlacenje i odugovlačenje moramo osuditi. To u toliko više, jer predstoji napuštanje bolnice na Dedinju. 75.000 članova Bolesničkog fonda sa isto toliko članova porodice ostati će bez svake garancije za uživanje bolesničke njege. Onih 50 kreveta u Skoplju daleko je prenedovoljno, da zadovolji naše potrebe. Naročito željezničari sa područja zagrebačke i ljubljanske direkcije ostaju lišeni ne samo prava nego i mogućnosti korišćenja bolesničkog liječenja. Da li si je glavni odbor vijestan sve štete, koja iz njegove aljkavosti proizilazi? Naročito da li si je svijestan političke štete, koja se iz ovakvog shvaćanja socijalnih obaveza prema članstvu na tome području radja? Sumnjamo! Da je — on nebi rok za gradnju bolnice zavukao na 10 godina.

G. Š.

Iz radionice Zagreb

Samovoljno postupanje sa radničkim pravima

Član 22 radničkog pravilnika određuje, da radnici, primljeni u službu po odredbama toga pravilnika, stiču stalnost nakon 3 godine privremene službe. Po izmaku 3 godine oni bi trebali da budu proglašeni stalnima, a istovremeno primljeni u penzioni fond, t. j. da počnu sa plaćanjem prinosa za isti.

Tako je radnički pravilnik predvidio i tako bi trebalo da bude. Imade kod toga jedan ali... Radnik treba da bude proglašen »stalnim«, a u penzioni fond da bude »primljen«. Ako se nitko ne nadje, da to proglašenje i primanje izvrši, onda on niti može postati stalan niti penziono osiguran.

Stalnost u službi i primanje u penzioni fond ne izvršuje se automatski, kako bi to trebalo da bude i kako je to kod mnogih državnih i javnih službenika i radnika nego je potrebno, da nadležni donesu o tome zaključak. —

Prolaze godine: 2—4—5 pa i 10, zaključka o stalnosti i primanju u penzi-

oni fond nema pa nema. Nema i pored toga, što su nadležni starješine dužni — nakon izmaka 3 godine privremenosti — radnika prijaviti u članstvo fonda u roku od 15 dana. — Šta to vrijedi, kad ta prijava — ako ne uslijedi i formalna potvrda primanja na znanje njne svrhe — nema nikakve vrijednosti. — Radnik i kod toga ne može ništa pomoći. Gore je visoko — dolje je duboko. — Srestva — moćne sindikalne organizacije — on nema. Preostaje mu da se jedi: što mu se zakida pravo stalnosti i što će — kad konačno bude primljen u penzioni fond — morati da plaća zaostale prinose, koje plaćanje se — kod sedanjih mizeranih zarada — vrlo teško podnosi.

Ovakvo samovoljno postupanje sa radničkim pravima primijenjeno je najprije kod pružnih radnika, sada je prenešeno na ložioničke pa i na radioničke radnike. Dokle će tako? Zar nije već vrijeme, da se poštuju naša prava i da se pristupi njihovom izjednačavanju na više, a ne na niže. —

Radnik.

Vrijedi li nadati se?

Nakon ogromno posjećene skupštine zagrebačkih željezničara i raspoloženja koje je na njoj vladalo zavladao je u njihovim redovima jak optimizam. Imenovano osoblje očekuje barem to, da će se ukiniti uredba iz god. 1935. kojom mu je oduzet familijarni dodatak, a radništvo očekuje povišicu svojih satnina. Jedni i drugi očekuju poboljšanje svojeg materijalnog položaja, koji je toliko nepovoljan, da se nepovoljniji ne može zamisliti.

Među imenovanim i radničkim osobljem već kolaju verzije, na koji način se poboljšanje namjerava provesti. Tako bi se radništvu poboljšice imale dati na taj način, da se promjene odredbe pravilnika, koje govore o plaći. Njihovom izmjenom povećale bi se dnevne zarade ali samo mladim kvalifikovanim, a ne svima radnicima. Onim starijima izašlo bi se u susret eventualno na taj način, da ih se oslobodi plaćanja zaostalog prinosa za penzioni fond.

To su samo verzije, ali takve, koje ne mogu zadovoljiti. Imenovano i radničko osoblje očekuje ozbiljno i stvarno poboljšanje svojeg položaja! Skupoća je tokom prošle i ove godine uvećana za prosječno 35—40%, za toliko treba povećati i njihove zarade. Ali nije porasla samo skupoća. Porasle su

i dužnosti i naponi, koje željezničari — imenovano i radničko osoblje — mora divno manifestirati na toj skupštini. — Mnogo, vrlo mnogo ovisi i od željezničara samih.

Potrebu poboljšanja položaja svemu željezničkom osoblju priznali su i svi mjerodavni faktori. Oni su čak dali izjave, da o njoj vode brigu i traže modus riješenja. Što se željezničara tiče, sa tim rešenjem nebi trebalo odugovlačiti. Uvećani promet dao je uvećane prihode, a time i uslove samog rešenja. Potrebno je samo malo više dobre volje i ozbiljnog shvaćanja situacije, pa se donekle zadovoljavajuće rešenje može brzo ostvariti.

Vrijedi li se željezničarima nadati? Da! — ako ostanu dosljedni onom raspoloženju, koje su manifestirali na zagrebačkoj skupštini. — Da! — ako će zadržati svoju hladnokrvnost i volju za solidarnim naporima, koju su onako savladjivati. Povećan je promet, a s njime su uvećani i svi poslovi, koje željezničari obavljaju u cilju njegovog održanja i regulisanja. I što je logičnije nego da se poboljšanje materijalnog položaja željezničara izvrši na osnovici uvećane skupoće i uvećanih dužnosti!

Crveni željezničar.

Konzumni pokret

Jedna nezgodna odluka uprave Konzumne zadruge u Zagrebu.

Veliko ogorčenje i proteste izazvala je među željezničarima, članovima Konzumne zadruge u Zagrebu, posljednja odluka uprave u pogledu povišenja cijena i ograničenja kupnje gorivog drva, kao i kategorisanje članova zadrugara: na one koji u zadrugi nabavljaju živežne namirnice i one, koji kupuju manufakturu i ostale artikule, koje zadruga za svoje članove nabavlja.

Već mjeseca aprila o. g., kada je zadruga otpočela zaključivati prve kupnje drva za ovogodišnju zimsku sezonu, bilo je jasno, da će ovogodišnja kupnja drva činiti velike poteškoće uslijed znatno viših cijena nego što su bile prošle godine: prvo uslijed predviđenog jačeg izvoza, koji je dao povoda trgovcima za spekulaciju kojim su već danas dotjerali tako daleko, da je upravo nemoguće zaključiti jednu veću kupnju, gdje bi cijena jednome hvatu franko stanica Zagreb bila ispod din 350 računajući 50% povlasticu u podvozu kojom se koriste zadruga. — (Prema pisanju privredne i dnevne štampe izgleda, da će cijena jednom hvatu drva ove zime biti i din 600.)

Uz veće kupnje drva, koje zadruga zaključuje sezonski, kupuju se drva kroz cijelu godinu gdje se god zato pruži prilika, u prvom redu od seljaka i malih trgovaca pa i putem zadrugne prodavnice Ogulin, što je omogućilo zadrugi da je sve do mj. juna o. g. do-

bavljala drva zadrugarima uz cijenu od Din 325.—, kod koje cijene se nije moglo ostati uslijed sve većeg porasta cijena, na tržištu. Došlo je do prvog povišenja na Din 340.—, po hvatu te ponovno 30. VII. o. g. na Din 370.— što je kod zadrugare izazvalo negodovanje. Razlog onom drugom povišenju cijena pravda se time, da su troškovi oko izvoza drva iz šuma, koji zadruga obavlja u vlastitoj režiji, porasli za Din 50.— po hvatu, više nego što je bilo predviđeno.

Opravdanje kritika zadrugara protiv zaključka uprave zadruge, kojim se onim zadrugarima, koji ne kupuju živežne namirnice u zadrugi, spriječava kupnja drva u zadrugi. Taj zaključak stvorio je takovo negodovanje među zadrugarima, naročito radnicima, da se sličan ne pamti od opstanka zadruge. To se je ali moglo izbjeći, da se kod donošenja te odluke stvar temeljitije proučila. Tada bi se sigurno našlo bolje riješenje toga pitanja od ovog koji je zadrugi donio više štete nego koristi.

Htjelo se zadrugarima prikazati djelotvoran rad zadruge u onim časovima iskorisćujući povoljnu situaciju na tržištu nabijanjem visokih cijena za što veći profit. Trebalo je i onim zadrugarima, koji veći dio svojih potreba nabavljaju kod privatnih trgovaca, dokazati na jedan drugi način kako privatni kapital izrabljuje »nesvijest« konzumenta, a nikako ne uz odlukom: »ako ne ku-

puješ sve u zadrugi nedamo ti mi drva.« Drva treba dati svakom članu zadruga tim više, jer svaki član imade pravo, da na osnovi pravila kupuje u zadrugi jer za nju sa svojim udjelom još peterostruko odgovara, a u koliko nema dovoljne zalihe drva na skladištu treba je nabaviti.

Ovo moje stanovište zastupao sam ispred radnika i na sjednici upravnog odbora od 30. VII. o. g., kada se je dobio onaj nesretni zaključak, ali sam na

žalost ostao osamljen, a da ovo — javno iznosim razlog je taj, što sam od pojedinih članova bio — i ako potpuno nekriv — za ovaj zaključak upravnog odbora napadan na način koji nije na mjestu. — Sa druge strane hoću da spriječim prozirniju kampanju raznih kandidata za upravni odbor, koji na svojim sastancima mnogo spominju moje ime kao da sam ja zaprijetio, da već dosada nisu u odbor ušli.

Gjuro Brbić.

Nov delavski pravilnik?

Dosti se je pisalo o izdelavi novega pravilnika, večkrat je bil že napovedan, vendar je doslej ostalo vse pri starem. Kakor pa smo doznali, se sedaj resno dela na spremembi sedanjega pravilnika, vendar informacije žal niso ugodne.

Delavstvo je v prvi vrsti pričakovalo primerno zvišanje prejemkov, vendar bo pri tem razočarano, ako se v zadnjem trenutku ne dosežejo spremembe. Začetna plača za navadnega delavca je namreč predvidena z dnevno Din 20, polkvalificiranega z Din 24 in kvalificiranega z Din 28. Med tem, ko je predviden vsaj malenkosten povišek pri polkvalificiranih in kvalificiranih, naj ostanejo delavci pri dosedanji plači. To je vsekakor velika krivica, ki se mora brezpogojno popraviti. Če pogledamo le minimalne mezde, ki jih je predpisal ban dravske banovine, potem vidimo, da bi začetna mezda železniškega delavca ne smela biti

nižja od Din 24, ter je dolžnost odločujočih, da zvišajo začetno mezdo vsaj na to višino.

Govori se, da se bo pri uveljavljanju novega pravilnika črtalo vse doslej še neplačane prispevke za delavski penzijski fond za čas pred 1. julijem 1930 in da bodo v fond sprejeti vsi delavci, neoziraje se na starost v času nastopa železniške službe.

Opozarjamo odločujoče, da delavstvu s kakim novim pravilnikom, ki bi bil le prepisan iz dosedanjega, ni ničesar pomagano. Delavstvo zahteva, da se z novim pravilnikom zagaranira avtomatično napredovanje in pridobitev stalnosti, da se določijo sedanjim razmeram odgovarjajoče pokojnine ter uvede paritetna uprava pokojninskega fonda in disciplinsko sodišče, v katerem bi sodelovali tudi izvoljeni zastopniki delavstva.

—:—

Iz okrožnic

Vloge na bolniški fond so kolka proste. Ker železničarji večkrat vlagajo kolkovane vloge na bolniški fond, obvešča Direkcija ponovno, da so vloge članov na Oblasno upravo bolniškega fonda na podlagi § 42 naredbe in čl. 45 pravilnika bolniškega fonda kolka proste.

Spremembe pri staležu zdravnikov. Službo je nastopil dr. Bogataj Jože za rajon Videm-Krško, ordinira od 9. do 11. ure.

Klicanje zdravnika na dom. Dogažajo se primeri, da kličejo člani zdravnika na dom, ne da bi označili поближе bolezen obolenja. Posledica tega je, da zdravnik ne more vzeti seboj potrebnega instrumentarja in zdravil ter nastanejo težkoče pri ordinaciji na domu. Kdor kliče zdravnika na dom, mora točno popisati obolenje, da bo mogel zdravnik vse potrebno vzeti seboj.

Kdaj moram prositi za sprejem v fakultativno članstvo bol. fonda? Bolniški fond opozarja vse uslužbence, ki žele po upokojitvi nadaljevati članstvo v bolniškem fondu, da morajo vložiti prošnje najkasneje v roku šestih tednov od dneva razrešitve, torej od tedaj, ko so jim bili prejemi ustavljeni in so bili oni izločeni iz staleža aktivnih uslužbencev neoziraje se, ali so prejeli odlok o odmeri pokojnine ali ne.

Za očala ni treba vlagati prošenj. V primeru potrebe očal izstavi zdravnik za očne bolezni potrebni recept, ga opremi z utemeljitvijo in dostavi sam direktno Oblasni upravi, ki obravnava zadevo na podlagi recepta in poročila zdravnika ter na to obvesti o rešitvi člana.

Nova razdelitev mariborskih zdravstvenih okrožij. Bolniški fond je zdravstvena okrožja v Mariboru na novo razdelil na osem rajonov in sicer:

Rajon I.

Žel. zdravnik dr. Vrtovec Josip, stanuje Tatenbachova ulica 2, ordinira v železniški ambulanci na postaji Maribor, glavni kol., od 11. ure do 12.30 ure in na stanovanju od 14. ure do 15. ure. Meja teče v območju mesta od mestne meje v Košakih po sredini Aleksandrove ceste, trga Svobode, Slovenske in Gosposke ulice ter preko Glavnega trga do dravskega mosta in ob Dravi proti vzhodu do mestne meje v Melju. Rajon obsega vzhodni del mesta, severno od Drave med Glavnim trgom, Gosposko ulico, Aleksandrovo cesto in Košaki. Temu rajonu pripada

še sledeča okolica Košaki, Stolni vrh, Meljski hrib, Sv. Peter, Trčova in Pekel in Sv. Marijeta ob Pesnici ter proga od km 271.430 do km 277.2. Naslednje ulice in ceste spadajo le deloma v ta rajon: Aleksandrova cesta vsa ravna števila, Slovenska ulica neravna števila 1 do 11, Gosposka ulica vsa ravna števila, Glavni trg (Novi del) hišne štev. 17 do 26.

Rajon II.

Želez. zdravnik dr. Marin Vilko, stanuje v Mariboru, Razlagova ul. 15, ordinira v ambulanci na postaji Maribor gl. kol. od 8. ure do 9.30 ure in na stanovanju od 14. ure do 16. ure. Meja teče v območju mesta od mestne meje v Košakih po sredini Aleksandrove ceste, Trga svobode, Slovenske in Gosposke ulice ter preko Glavnega trga do dravskega mosta in ob Dravi proti zapadu do mestne meje v Kamnici. Rajon obsega severozapadni del mesta med Dravo, Gosposko in Slovensko ulico, Aleksandrovo cesto, Krčevino in Kamnico. Rajonu pripada še sledeča okolica: Krčevina, Počehova, Rošpoh, Kamnica, Bresternica, Šober in Jelovec. — Naslednje ulice in ceste spadajo le deloma v ta rajon: Aleksandrova cesta vsa neravna števila, Slovenska ulica vsa ravna števila, Slovenska ulica neravna števila od hišne številke 13 dalje, Gosposka ulica vsa neravna števila, Glavni trg (Stari del) hišne številke 1 do 15.

Rajon III.

Želez. zdravnik dr. Stopar Ludvik, stanuje Studenci, Kralja Petra cesta št. 39, ordinira v ambulanci v delavnici Maribor od 10. ure do 12. ure in na stanovanju od 15. do 16. ure.

Meja teče od Drave proti jugu ob Ciril-Metodovi ulici in Radvanjski cesti v Studencih do občinske meje, nato ob občinski meji med Radvanjem in Pekrami proti Pohorju.

Rajon obsega del Studencev, zapadno od Ciril-Metodove ulice in Radvanjske ceste, nadalje Pekre, Hrastje, Vrhov dol, Limbuš, Laznica, Bistrica in Log ter progo od km 1786 do km 8343, Jurčičeva ulica v Studencih pripada temu rajonu samo od hišnih števil 13 do 14 dalje.

Rajon IV.

Želez. zdravnik dr. Korenčan Andrej, stanuje v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 8, ordinira v ambulanci delavnice Maribor od 8. do 10. ure in na stanovanju od 14. ure do 16. ure.

Meja teče zapadno od Tržaške ceste ob mestni meji do Radvanjske ceste, ob Radvanjski cesti, Popovičevi in Frankopanovi ulici do Wolfove ulice po sredini Wolfove ulice do proge, ob progi proti zapadu do Radvanjske ceste v Studencih ter ob Radvanjski cesti v podaljšku do občinske meje in ob občinski meji med Radvanjem in Pekrami proti Pohorju. Rajon obsega teritorij južno od koroške proge med Radvanjsko cesto v Studencih in Wolfovo, Frankopanovo, Popovičevo ulico in Radvanjsko cesto v Mariboru. Nadalje Novo vas ter Spodnjo in Zgornje Radvanje.

Od Wolfove ulice v Mariboru pripadajo temu rajonu samo ravne številke.

Rajon štev. V.

Želez. zdravnik dr. Zorjan Ivan, stanuje v Mariboru, Majstrova ulica 5, ordinira v ambulanci delavnice Maribor od 7.30 ure do 9.30 ure in na stanovanju od 14. ure do 15. ure.

Meja teče od Tržaške ceste ob Dravi proti zapadu do Ciril-Metodove ulice v Studencih, ob Ciril-Metodovi ulici do proge, nato ob progi do višine Wolfove ulice, po sredini Wolfove, Ghegove in Jezdarske ulice v podaljšku do Tržaške ceste in po sredini Tržaške ceste do Drave.

Rajon obsega teritorij med Tržaško cesto v Mariboru in Ciril-Metodovo ulico v Studencih ter Dravo in Koroško progo odnosno Ghegovo in Jezdarsko ulico.

Sledeče ulice in ceste spadajo le deloma v ta rajon:

V Studencih Jurčičeva ulica od hišne štev. 1 do 11 in 2 do Frankopanove ulice do hišne štev. 26 odnosno 31, Wolfova ulica hišne štev. 1 in 3, Ghegova ulica vse neravne hišne številke, Jezdarska ulica vse neravne hišne številke, Tržaška cesta vse ravne hišne štev. 2 do 24, Pobrežka cesta vse ravne hišne številke 2 do 8.

Rajon štev. VI.

Želez. zdravnik dr. Daražio Aleksander, stanuje Magdalenska cesta 21, ordinira v ambulanci delavnice Maribor od 10.30 ure do 12.30 ure in na stanovanju od 15. ure do 17. ure.

Meja teče od Tržaške cete proti zapadu ob mestni meji do Radvanjske ce-

ste, ob Radvanjski cesti, Popovičevi in Frankopanovi ulici do Wolfove ulice, po sredini Wolfove, Ghegove in Jezdarske ulice v podaljšku do Tržaške ceste ter po sredini Tržaške ceste proti jugu do mestne meje.

Rajon obsega teritorij med Tržaško cesto in Radvanjsko, Popovičevo, Frankopanovo in Wolfovo ulico ter med Ghegovo in Jezdarsko ulico in mestno mejo proti Novi vasi.

Sledeče ulice in ceste spadajo le deloma v ta rajon: Wolfova ulica neravne številke od 15 do 13, Frankopanova ulica od 28 odnosno 33 dalje, Ghegova ulica vse neravne hišne številke, Tržaška cesta vse ravne hišne številke od 26 dalje.

Rajon VII.

Želez. zdravnik dr. Vrečko Friderik, stanuje Gregorčičeva ulica 12, ordinira v ambulanci na Frankopanovi ulici 20 od 8. ure do 9.30 ure in na stanovanju od 17. ure do 18. ure.

Meja teče od vzhoda ob Dravi do višine Tržaške ceste, po sredini Tržaške ceste do Ptujске ceste, nato ob meji med Teznom in Pobrežjem, vendar tako, da pripada cela Ptujška cesta rajonu VIII.

Rajonu pripada del mesta vzhodno od Tržaške ceste in sledeča naselja okolice Pobrežje, Zrkovci, Devica Marija Brezje, Dogoše, Zitečka vas, Zgornji in Spodnji Duplek, Ciglence in Sv. Martin.

Sledeče ulice in ceste spadajo le deloma v ta rajon:

Pobrežka cesta od št. 9 in 10 dalje. Tržaška cesta vse neravne hišne številke.

Rajon VIII.

Želez. zdravnik dr. Cijan Davorin, stanuje Vrazova ulica št. 6, ordinira v ambulanci na Frankopanovi ulici št. 6 od 11. do 12.30 ure in na stanovanju od 15. ure do 16. ure. Začasno se vrši ordinacija popoldne na stanovanju dr. Vrečkota, Gregorčičeva 12.

Ta rajon obsega sledeča naselja okolice:

Tezno, vključno celo Ptujsko cesto, Razvanje, Pivola, Bohova, Rogoza, Hoče, Reka, Slivnica, Radizel, Skoke, Orehova vas, Dobrovce, Sv. Miklavž, Loka, Šent Janž ter progo ob km 279.000 do km 287.525.

Razno

Naročanje premoga. Železniška direkcija je izdala vsem službenim edinicam točna navodila glede naročanja režijskega premoga. Opozarjamo vse upokojence, da se pravočasno javijo pri postajah, kjer dajo prolongirati svoje legitimacije in tam naroče premog za zimo. Ne odlašajte z naročili, da ne boste v zimski ostali vsled prekasnega naročila brez premoga.

Finančnemu ministrstvu — Beograd. Železniški staroupokojenci, ki smo služili polno predpisano službeno dobo, smo bili pri uveljavljanju zadnje uredbe o osebnih in rodbinskih dokladah upokojencev zelo prizadeti, ker smo dobili na pr. v Ljubljani Din 80 mesečno doklade manj kot naši kolegi, ki so bili upokojeni z nepolnimi službenimi leti in celo Din 180 manj od staroupokojencev iz vrst javnih uslužbencev. Ko smo v posebni deputaciji opozorili na to finančno ministrstvo, smo maja 1936 dobili zagotovilo, da se bo ta napaka popravila s posebnim dodatkom, ki pa do danes še ni izšel. Ker je naša zahteva upravičena — zahtevamo nujno popravek uredbe in sicer z naknadno veljavnostjo.

Tihotapljenje vina

Županska zveza v Ljubljani se je pritožila pri gosp. ministru za promet, da železniški uslužbenci in njihovi družinski člani v območju ljubljanske direkcije še vedno tihotapijo z alkoholnimi pijačami v večjih množinah odnosno, da so v zvezi s tihotapci ter spravljajo na en ali drug način alkoholne pijače, ki jih prinašajo iz Dalmacije in drugih vinorodnih krajev, v promet brez plačila predpisane občinske trošarine;

na ta način so občine občutno prikrajšane na dohodkih.

Glede na to, da je s tem postopkom železniških uslužbencev in njihovih družinskih članov poleg občin, ki so prikrajšane na svojih dohodkih, oškodovan predvsem tudi ugled železniške ustanove, pozivamo vse osebe, da preneha s tihotapstvom in da tudi sicer samo z vsemi silami take pojave med železniškim osebjem preprečuje.

Direkcija bo odslej vsak ugotovljen primer tihotapstva z alkoholnimi pijačami najstrožje eventuelno disciplinski obravnavala in prizadele občutno kaznovala.

Velikanski dobiček borskega rudnika

Po poročilih francoskih finančnih listov navajamo naslednje podatke o sijajnem finančnem stanju družbe, ki izkorišča borske rudnike bakra v Jugoslaviji.

Kosmati dobiček družbe je znašal v letu 1936 nič manj kot 175,1 milijona fr. frankov, torej okoli 350 milijonov Din.

Čisti dobiček pa je rastele takole:

leta	milijonov frankov
1928	30,7
1929	49,6
1930	19,5
1931	8,7
1932	9,3
1933	21,5
1934	21,0
1935	26,2
1936	51,0

Lani je znašal torej čisti dobiček nad 100 milijonov Din. Družba pe je kljub temu plačala pri nas le 3,3 milijona Din davkov. Zaradi tako velikega čistega dobička je tudi mogla družba znatno povišati dividendo, in sicer jo je povišala za prioritete delnice od 160 na 275, za navadne pa od 157 na 272,3 franka. Lansko povečanje delniške glavnice od 15 na 60 milijonov frankov je torej mogla družba v celoti kriti samo iz lanskega čistega dobička.

Lastna sredstva družbe znašajo torej skoraj četrtilijarde frankov.

Širite naš list!